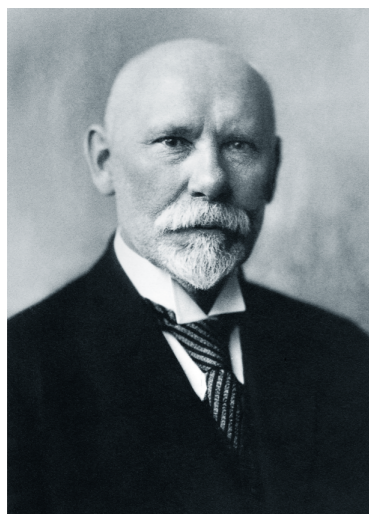


1921. gada 26. janvāris  
Latvijas valsts atzīta  
*de iure*

\_\_\_\_\_ *Neatsaucami un pastāvīgi*

26 January 1921  
Latvia receives  
*de iure* recognition

\_\_\_\_\_ *Enduring and Irrevocable*



## Jānis Čakste

1859 — 1927

Politīķis, jurists,  
Latvijas Tautas padomes priekšsēdētājs (1918–1920),  
pirmais Latvijas delegācijas pie Parīzes  
Miera konferences vadītājs (23.01.–21.05.1919),  
Satversmes sapulces priekšsēdētājs (1920–1922),  
Latvijas Valsts prezidents (1922–1927).

*J. Rieksta foto*  
ĀMA

A politician and lawyer,  
Chairman of the Latvian People's Council (1918–1920),  
the first Head of Latvian delegation at  
the Paris Peace Conference (23 January–21 May 1919),  
Chairman of the Constituent Assembly (1920–1922),  
the President of Latvia (1922–1927).

*Photo by J. Rieksts*  
ĀMA

Pirmais pasaules karš (1914–1918) radikāli izmainīja ģeopolitisko un sociālo situāciju Eiropā. Kopš kara sākuma Latvijas teritorijā nepārtraukti notika karadarbība vai bija piefrontes josla. 1915. gadā cara valdība no Rīgas uz Iekškrīeviju evakuēja lielākās rūpnīcas un strādniekus. Krievijas impērijas karaspēkā tika veidoti latviešu strēlnieku bataljoni, kuru organizētība un varonība kaujā pārsteidza pasauli. Vairāk nekā pusmiljons iedzīvotāju no Kurzemes un citiem Latvijas novadiem piespiedu kārtā devās bēgļu gaitās uz Iekškrīeviju. Kopš 1915. gada augusta Petrogradā darbojās Latviešu bēgļu apgādāšanas centrālkomiteja.

1917. gada februāra revolūcija Krievijā gāza cara varu. Līdz lielinieku apvērsumam gada beigās bijušajā impērijā iestājās demokrātijas un politisko brīvību laiks. Tas veicināja divu latviešu politisko centru izveidošanos 1917. gada rudenī. Vācijas neokupētajā Ziemeļvidzemes pilsētā Valkā tika nodibināta Latviešu pagaidu nacionālā padome (LPNP). Pēc Latvijas teritorijas pilnīgas okupācijas LPNP Ārlietu nodaļa darbojās Petrogradā. LPNP orientējās uz Rietumu Sabiedrotajiem Pirmajā pasaules karā – Lielbritāniju, Franciju, ASV, Itāliju. Ar šo valstu diplomātiem LPNP locekļi veda sarunas par patstāvīgas, demokrātiskas Latvijas izveidošanu. Viņus uzklusēja ar sapratni un labvēlību.

Otrs latviešu politiskais centrs – Demokrātiskais bloks – darbojās vācu okupētajā Rīgā. Pēc 1918. gada 11. novembrī noslēgtā Kompjeņas pamiera noteikumiem Vācijas karaspēkam bija jāpaliek ieņemtajās austrumu teritorijās līdz turpmākajiem Sabiedroto rīkojumiem. Tāpēc Demokrātiskajam blokam nācās rēķināties gan ar vācu karaspēka daļu klātbūtni, gan vietējo vācbaltiešu noskaņojumu.

World War I (1914–1918) radically changed the geopolitical and social landscape in Europe. From the time war broke out, there was either military action taking place in Latvia's territory or the country was very close to the frontline. In 1915, the Russian Tsar's government evacuated the major factories and their workers from Riga to Russia. More than half a million people from Kurzeme and other areas of Latvia were forced to flee the country. The Latvian Riflemen battalions were formed and joined the Russian imperial army; their discipline and valour in combat surprised the world. As of August 1915, the Central Committee for Aid to Latvian Refugees had been operating in Petrograd.

The February Revolution of 1917 resulted in the overthrow of the Russian monarchy. The former empire enjoyed a brief period of democracy and political freedoms until the Bolshevik putsch toward the end of the year. These developments enabled the formation of two Latvian political centres in the autumn of 1917. The Latvian Provisional National Council (LPNC) was established in Valka, a town of Vidzeme which happened to be free from the German military forces that were occupying Latvia at the time. After the territory of Latvia was totally occupied, the LPNC Foreign Affairs Division began operating from Petrograd. The LPNC was oriented towards the Western Allied Powers – Great Britain, France, the United States and Italy. Diplomats from those countries were engaged in dialogue with the members of the LPNC, and together they negotiated the establishment of an independent and democratic Latvia. The proposals and work of the Latvian diplomats were received with understanding and goodwill by the Allied Powers.

Meanwhile, the other Latvian political centre – the Democratic Bloc – was working in German-occupied Riga. In accordance with the Armistice of Compiègne signed on 11 November 1918 and the terms of surrender, German troops were required to remain on the occupied territories in the East pending further orders and instructions from the Allied forces. The Democratic Bloc, therefore, had to take into account both the presence of the German troops and the sentiments of the local Baltic Germans.



## Kārlis Ulmanis

1877 — 1942

Pirmais Pagaidu valdības ministru prezidents (1918–1921), no 1925. gada vairākkārtīgi bijis ministru prezidents un ārlietu ministrs. Valsts prezidents un ministru prezidents (1936–1940).

Liepāja, 1919. gada [27.] jūnijs. J. Bokuma foto  
LNVM

The first Prime Minister of the Provisional Government (1918–1921), from 1925 onwards, served repeatedly as Prime minister and Foreign Minister. President and Prime Minister (1936–1940).

Liepāja, [27] June 1919. Photo by J. Bokums  
LNVM

Pastāvot labvēlīgai starptautiskajai situācijai, 1918. gada 17. novembrī Rīgā latviešu pilsoniskie politiķi un sabiedriskie darbinieki nodibināja augstāko varas institūciju – Latvijas Tautas padomi, aizstājot LPNP un Demokrātisko bloku. Tautas padomē sākotnēji bija 40 locekļi, kurus deleģēja astoņas politiskās partijas, arī sociāldemokrāti-mazinieki. Par Tautas padomes priekšsēdētāju ievēlēja Jāni Čaksti, par ministru prezidentu – Kārli Ulmani.

Latvijas Republiku svinīgi pasludināja Rīgā 1918. gada 18. novembrī. Latviešu tautas vēsturiskajā apziņā tā ir valsts dzimšanas diena.

### **1918. gada 18. novembrī latviešu tauta īstenoja pašnoteikšanās tiesības, kas, vienreiz deklarētas, ir pastāvīgas un spēkā esošas**

1918. gada 19. novembrī Tautas padome izveidoja Latvijas Pagaidu valdību. Par ārlietu ministru iecēla Zigfrīdu Annu Meierovicu. Zigfrīds Anna Meierovics kopš 1918. gada augusta darbojās Londonā kā LPNP delegāts. Lielbritānijas valdība ar 1918. gada 11. novembra notu rakstiski atzina Latviešu Nacionālo padomi kā *de facto* neatkarīgu institūciju un Zigfrīdu Annu Meierovicu – “par neoficiālu Latviešu Pagaidu valdības diplomātisko pārstāvi Lielbritānijā”.

### **De facto starptautiskajās tiesībās ir nepilnīga valsts vai valdības atzīšana, ko var anulēt**

Parīzē 1919. gada janvārī sāka darbu Miera konference. Latvijas Pagaidu valdība 1918. gada 27. decembra sēdē nolēma sūtīt uz konferenci Jāni Čaksti, Zigfrīdu Annu Meierovicu, Jāni Seski, kā arī četrus lietpratējus (ekspertus) – Margēru Skujenieku, Jāni Kreicbergu, Viļumu Skubiņu un Arvīdu Brēmeru.

So given these auspicious circumstances, on 17 November 1918 in Riga, politicians and public figures from Latvian civil society centre-right parties gathered to establish the highest public authority – the People’s Council of Latvia merging the Latvian Provisional National Council and the Democratic Bloc. The People’s Council of Latvia originally consisted of 40 members delegated by eight political parties, including social democrats of that era. Jānis Čakste was elected Chairman of the People’s Council, and Kārlis Ulmanis was appointed Prime Minister.

The Republic of Latvia was proclaimed in Riga on 18 November 1918. In the historical consciousness of the Latvian people, this is the day when their country was born.

### **On 18 November 1918, the Latvian people exercised their right of selfdetermination, that once declared is still persistent**

On 19 November 1918, the People’s Council approved the first Provisional Government of Latvia. Zigfrīds Anna Meierovics was appointed its Minister of Foreign Affairs. Already in August 1918 before Latvia’s Proclamation of Independence, Zigfrīds Anna Meierovics had been sent to London as an official delegate of the LPNC. And with its Note of 11 November 1918, the British Government granted provisional recognition in written form to the Latvian National Council as a *de facto* independent body and to Zigfrīds Anna Meierovics as “the informal diplomatic representative of the Lettish Provisional Government” in Great Britain.

### **In international law, *de facto* recognition is not legally binding**

The Paris Peace Conference was opened in January 1919. The Latvian Provisional Government, at its session on 27 December 1918, appointed Jānis Čakste, Zigfrīds Anna Meierovics and Jānis Seskis, as well as four experts – Margērs Skujenieks, Jānis Kreicbergs, Viļums Skubiņš, and Arvīds Brēmers to act on its behalf.



## Zigfrīds Anna Meierovics

1887 — 1925

Pirmais Latvijas ārlietu ministrs

(19.11.1918–26.01.1924;  
19.12.1924–22.08.1925).

*Nezināma autora foto  
LKM*

The first Foreign Minister of Latvia

(19.11.1918–26.01.1924;  
19.12.1924–22.08.1925).

*Photo by unknown author  
LKM*

Latvijas delegācijas pie Parīzes Miera konferences darbību ļoti ietekmēja notikumi Latvijā, kur pēc valsts pasludināšanas sākās Neatkarības karš (1918–1920). Latvijas delegācija iesniedza Miera konferencei memorandu un 34 notas, kā galveno prasību izvirzot valsts atzīšanu *de iure*. Tomēr to neizdevās panākt. Sabiedroto politiķi nevēlējās Vācijas ietekmes saglabāšanos Baltijā un cerēja uz lielinieku varas īslaicīgumu un vienotās Krievijas atdzimšanu.

1919. gada vidū Latvijas Neatkarības karā tika izcīnītas izšķirošas cīņas, un 1919. gada 8. jūlijā Latvijas Pagaidu valdība no Liepājas atgriezās Rīgā. 1919. gada 23. jūlijā no Parīzes atgriezās Zigfrīds Anna Meierovics. Sākās spraigs Latvijas valsts pārvaldes izveides darbs. To 1919. gada 8. oktobrī pārtrauca Pāvela Bermonta-Avalova komandētās armijas uzbrukums. Latvijas armijai ar britu un franču karakuģu atbalstu izdevās uzveikt bermontiešus un decembra beigās tos padzīt no Latvijas. 1920. gada sākumā ar poļu karaspēka palīdzību no lieliniekiem atbrīvoja Latgali.

Latvijas valdība 1920. gadā ieguva kontroli pār visu Latviju. Latvijas tautas politiskā izvēle bija stabila – Satversmes sapulces vēlēšanās aprīlī piedalījās 84,9 % vēlētāju. 1920. gada 15. jūlijā Latvija noslēdza pamiera līgumu ar Vāciju, 1920. gada 11. augustā – miera līgumu ar Krieviju. Šķirējtiesas ceļā noteica robežas ar Igauniju un Lietuvu. Tautu Savienības Ģenerālsēkretariāta 1920. gada otrajā pusē izstrādātajā ziņojumā 1. pilnsapulcei konstatēts, ka Latviju *de facto* atzinušas Tautu Savienības locekles – Lielbritānija, Japāna, Polija, Francija, Beļģija un Haiti, kā arī jaundibinātās valstis – Somija, Lietuva, Ukraina un Igaunija.

The activities of the Delegation of Latvia at the Paris Peace Conference were very much influenced by developments in Latvia, where the War of Independence followed upon the act of proclaiming Latvia's statehood (1918–1920). The Latvian Delegation presented a memorandum and 34 notes verbales to the Peace Conference in which the main request was for *de iure* recognition. However, these attempts failed to bear fruit. Perpetuation of the German influence in the Baltics was not in the interests of allied politicians and they were hoping that the Bolshevik regime would not last and that Russia would eventually be reunited within its former borders.

In the middle of 1919, the decisive battles were fought in the Latvian War of Independence. On 8 July, the Provisional Government of Latvia, which was formed by the People's National Council, returned from Liepāja to Riga, and on 23 July, Zigfrīds Meierovics came back from Paris. Intensive work began on creating a public administration for the country. This was interrupted on 8 October by the onslaught of an army under the command of Pavel Bermont-Avalov. Fortunately, through assistance provided by British and French warships, the Latvian army succeeded in defeating the Bermontians and expelling them from Latvia by the end of December. And, with the aid of Polish troops, Latgale was freed from the Bolsheviks at the beginning of 1920.

In 1920, the Latvian Government attained full control of the whole territory of Latvia. The political preferences of the Latvian people were stable – voter turnout at the election of the Constituent Assembly was 84.9%. On 15 July 1920, Latvia signed a cease-fire agreement with Germany and on 11 August 1920, a Peace Treaty with Russia. The borders of Latvia with Estonia and Lithuania were established through international arbitration. The report to the First Assembly of the League of Nations drawn up by its Secretariat General stated that Great Britain, Japan, Poland, France, Belgium and Haiti, as well as newly-proclaimed states – Finland, Lithuania, Estonia and Ukraine have *de facto* recognised Latvia.

Note adressée par la Délégation lettone à la  
Conférence de la Paix .

-----  
Au nom du Gouvernement Provisoire Letton , la  
Délégation lettone a l'honneur de demander à la Conférence  
de la Paix

- 1.) que la LATVIA soit reconnue comme un Etat souverain ,  
indépendant , un et indivisible ,
- 2.) que la destinée de la LATVIA soit réglée à la Confé-  
rence de la Paix de Paris , en collaboration avec les  
délégués lettons dûment accrédités et admis à la  
Conférence de la Paix de Paris et
- 3.) que les Grandes Puissances Alliées envoient leurs  
représentants auprès du Gouvernement Provisoire  
Letton et entrent avec lui en relations régulières .

Signé :

J. TSCHAKSTE

Président du Conseil d'Etat de LATVIA  
Président de la Délégation lettone ..

PARIS , le 10 février 1919..

Jāņa Čakstes nota Parīzes Miera konferencei par Latvijas suverenitātes atzīšanu,  
atļauju Latvijas delegācijai pilntiesīgi darboties konferencē un  
Sabiedroto valstu pārstāvju sūtīšanu uz Latviju.

Parīze, 10.02.1919. Kopija  
LNA LVVA, 1313. f., 2. apr., 23. l., 2. lp.

Jānis Čakste's note to the Paris Peace Conference regarding the recognition  
of the sovereignty of Latvia, permission for the Latvian delegation to lawfully participate  
in the conference, and sending of the Allied representatives to Latvia.

Paris, 10 February 1919. Copy  
LNA LVVA, Collection 1313, Inventory 2, File 23, p. 2

Lai panāktu Latvijas uzņemšanu Tautu Savienībā, kam vajadzētu veicināt atzīšanu *de iure*,  
Ministru kabinets sūtīja Zigfrīdu Annu Meierovicu uz Tautu Savienības 1. pilnsapulci.  
1920. gada 15. novembrī Zigfrīds Anna Meierovics un viņu pavadošie ārlietu dienesta dar-  
binieki – Jānis Lazdiņš un Jānis Tepfers – devās ceļā uz Ženēvu. Pilnsapulces plenārsēdē  
1920. gada 16. decembrī par Latvijas uzņemšanu Tautu Savienībā balsoja piecas valstis – Itālija,  
Kolumbija, Paragvaja, Persija, Portugāle, pret – 24, atturējās 13 valstis.

Pēc neveiksmes Tautu Savienībā Zigfrīds Anna Meierovics nolēma no jauna pamatot Eiropas  
lielvalstu vadītājiem Latvijas atzīšanas *de iure* nepieciešamību. 1920. gada 18.–23. decembrī  
Zigfrīds Anna Meierovics uzturējās Romā, kur viņu pieņēma Itālijas ministru prezidents  
Džovanni Džoliti (*Giovanni Giolitti*), ārlietu ministrs Karlo Sforca (*Carlo Sforza*) un citas amat-  
personas, izturoties ar sapratni un atsaucību.

Parīzē 1920. gada 24.–31. decembrī Zigfrīdu Annu Meierovicu uzklausa Francijas prezidents  
Aleksandrs Miljerāns (*Alexandre Millerand*), Ārlietu ministrijas ģenerālsēkretārs Filips Bertelo  
(*Philippe Berthelot*), maršals Ferdinands Fošs (*Ferdinand Foch*). 1921. gada janvāra pirmās div-  
desmit dienas Zigfrīds Anna Meierovics bija Londonā. Pieņemšanā ārlietu ministrs Džordžs  
Nataniēls Kērzons (*George Nathaniel Curzon*) strikti noraidīja Latvijas valsts atzīšanu *de iure*.  
Londonā Zigfrīds Anna Meierovics izstrādāja notas tekstu Latvijas atzīšanas *de iure* jautāju-  
mā, ko uzdeva diplomātiskajiem pārstāvjiem Romā un Parīzē 1921. gada 21. janvārī iesniegt  
Itālijas un Francijas valdībai.

To achieve Latvia's admission to the League of Nations, which was expected to facilitate the  
*de iure* recognition of Latvia, the Cabinet of Ministers sent Zigfrīds Anna Meierovics to the  
First Assembly of the League of Nations. On 15 November 1920, Zigfrīds Anna Meierovics,  
accompanied by the Chief Secretary to the Minister, Jānis Lazdiņš, and Aide to the Minister,  
Jānis Tepfers, departed for Geneva. At the plenary session of the First Assembly of the  
League of Nations on 16 December 1920, five countries – Italy, Columbia, Paraguay, Persia and  
Portugal – voted in favour of Latvia's membership, 24 countries were against and 13 abstained.

While failing to get the necessary support at the League of Nations, Zigfrīds Anna Meierovics  
was even more determined to convince European leaders about the need for *de iure* recogni-  
tion of Latvia. In Rome, on 18–23 December 1920, Zigfrīds Anna Meierovics was received by  
the Prime Minister of Italy, Giovanni Giolitti, the Minister of Foreign Affairs Carlo Sforza,  
and other officials, who showed understanding and support.

On 24–31 December 1920, while in Paris, Zigfrīds Anna Meierovics spoke to the President  
of France Alexandre Millerand, Secretary General of the Ministry of Foreign Affairs Philippe  
Berthelot, and Marshal Ferdinand Foch. And then, Zigfrīds Anna Meierovics spent the first  
twenty days of January 1921 in London. At a reception, the British Foreign Secretary, George  
Nathaniel Curzon, strongly opposed *de iure* recognition of Latvia. While in London, Zigfrīds  
Anna Meierovics drafted a text for a note on the issue of the *de iure* recognition of Latvia  
and entrusted the Latvian representatives in Rome and Paris to submit the document to the  
governments of Italy and France on 21 January 1921.

HI Konferenču darbs.

**TELEGRAMA**

arminis riga Arlietu Ministrijā

Reģistrs 14/2 4279

27 JAN 1921

No paris rf54/27 65w 26 13 15

Peepemta 191 g.

st. №

Peepehma 27 10 33 aw

Kategorija	Wahardu skaits	N o d o t a
	tw.	/ st. min.
	w.	
	sch.	

Deenesta peesihmes

pebeidzis misiju londonaa eerados vakar parizee kur paliksu pa intera-  
lieto konferences laiku so konferenci uzskata par svarigako pec meera  
konferences un par pedejas turpinajumu vina ilgs ap desmit deenam stop  
pec konferences caur berlini braucam rigu stop vaj konference apspree-  
dis baltvalstu leetas nav vel zinams stop parizee eeradusees arl musu  
sutni romaa londonaa stop apspreezam turpmako darbibu minetas tris sabee-  
droto leelvalstiis

98 meierovics

Waharvina ant

SCHNABENBURG, RIGA.

Zigfrīda Annas Meierovica telegramma Ārlietu ministrijai par ierašanos Parīzē, kur notiks Sabiedroto lielvalstu Augstākās padomes sēdes.

Parīze, 24.01.1921. *Origināls*

LNA LVVA, 2570. f., 14. apr., 948. l., 71. lp.

A telegram from Zigfrīds Anna Meierovics to the Ministry of Foreign Affairs on his arrival to Paris, where the sessions of the Supreme Council of Allied Powers were held.

Paris, 24 January 1921. *Original*

LNA LVVA, Collection 2570, Inventory 14, File 948. p. 71

Zigfrīds Anna Meierovics 1921. gada 23. janvārī ieradās Parīzē. Parīzes Miera konference bija beigusi darbu 1920. gada janvārī. Turpmāk svarīgākos starpvalstu jautājumus izlēma Sabiedroto valstu Augstākajā padomē. 1921. gada janvāra Sabiedroto valstu Augstākās padomes sēdēs Parīzē piedalījās Lielbritānijas, Francijas, Itālijas un Beļģijas premjerministri un ārlietu ministri, un Japānas pārstāvis. Zigfrīds Anna Meierovics uzskatīja, ka 1921. gada janvāra Sabiedroto lielvalstu sanāksme ir svarīgākais notikums pēc Parīzes miera konferences. Par to viņš ziņoja no Parīzes 1921. gada 24. janvāra telegrammā Ārlietu ministrijai Rīgā, kā arī informēja, ka uz Parīzi uzaicinājis ierasties Latvijas pārstāvjus Londonā un Romā.

Zigfrīdu Annu Meierovicu 1921. gada 25. janvārī pieņēma Francijas Ārlietu ministrijas Politiskā departamenta direktors Emanuels de Pereti de la Roka (*Emmanuel de Peretti de la Rocca*), 26. janvārī – Krievijas nodaļas vadītājs Žozefs Fernāns Grenārs (*Joseph-Fernand Grenard*). Latvijas pārstāvjiem atlika gaidīt Augstākās padomes 1921. gada 26. janvāra sēdes lēmumu. Salīdzinot ar 1919. gadu, starptautiskā politiskā situācija Eiropā bija mainījies – Pilsoņu karš Krievijā nebija novedis pie lielinieku varas krišanas.

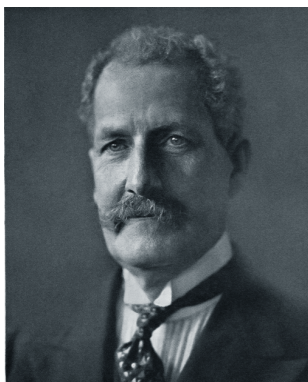
Pulksten 17.00 Emanuels de Pereti de la Roka telefoniski paziņoja Latvijas delegātam Parīzē Oļģerdam Grosvaldam, ka Latvijas valsts atzīta *de iure*. Par 1921. gada 26. janvāra sēdes gaitu Latvijas diplomāti uzzināja no dažādu personu izteikumiem un atmiņām, publikācijām presē un zinātniskiem darbiem.

On 23 January 1921, Zigfrīds Anna Meierovics arrived once again in Paris. The Paris Peace Conference had finished its work in January 1920. From that point forward, the key issues of relations between states would be decided by the Supreme Council of Allied Powers.

The meetings of the Supreme Council of Allied Powers in Paris in January 1921 brought together the Prime Ministers and Ministers of Foreign Affairs of Great Britain, France, Italy, and Belgium, as well as a representative of Japan. Zigfrīds Anna Meierovics regarded the January 1921 meeting of the Supreme Council of Allied Powers as the most important event after the Paris Peace Conference. In his telegram of 24 January 1921 from Paris to the Ministry of Foreign Affairs in Riga, he reported this important development and also said that he had invited the Latvian representatives from London and Rome to come to Paris.

On 25 January 1921, Zigfrīds Anna Meierovics had a meeting with Emmanuel de Peretti de la Rocca, Director of the Political Department of the Foreign Ministry of France, and on 26 January, he met Joseph-Fernand Grenard, Head of the Russia Division. There was little Latvian representatives could do but to wait patiently for a decision of the Supreme Council's 26 January meeting. The international political situation in Europe had changed when compared to that in 1919 – the civil war in Russia had not had the desired result the fall of the Bolshevik regime.

At 5 pm, Emmanuel de Peretti de la Rocca notified Oļģerds Grosvalds, Latvia's delegate in Paris, by telephone that the state of Latvia has been granted *de iure* recognition. Latvian diplomats later learned how the meeting had gone from reports and memoirs by various attendees, press publications and academic papers.



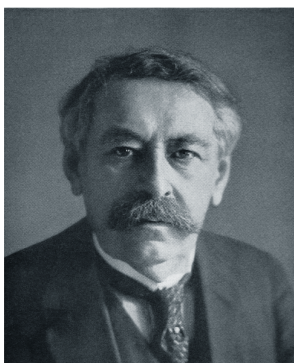
**Filips Bertelo**  
**Philippe Berthelot**

1866 — 1934

Francijas Ārlietu ministrijas ģenerālsekretārs vēstnieka rangā (1920–1922). Sēdē sniedza vispārēju analītisku pārskatu par Baltijas atzīšanas *de iure* jautājumu. Uzskatīja, ka Baltijas valstu neatzīšana *de iure*, var izraisīt nemierus, lieliniecismu un karu.

Secretary General of the Ministry of Foreign Affairs of France, with the rank of Ambassador (1920–1922). At the meeting, he presented a general analytical report on the matter of *de iure* recognition of the Baltic States. Berthelot believed that, if the Baltic States were not recognized *de iure*, it could cause unrest with the Bolsheviks seizing power, and incite further war.

*Ten Years League of Nations*



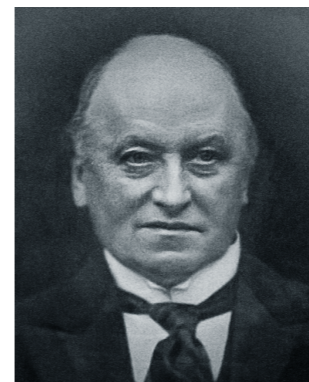
**Aristīds Briāns**  
**Aristide Briand**

1862 — 1932

Francijas premjerministrs un ārlietu ministrs (1921–1922). Sabiedroto valstu Augstākās padomes 1921. gada 22.–26. janvāra sēžu vadītājs. Vairākkārt iekļāva darba kārtībā Baltijas valstu atzīšanas jautājumu. Iestājās par Latvijas un Igaunijas atzīšanu *de iure*.

Prime Minister and Minister of Foreign Affairs of France (1921–1922). Head of the 22–26 January 1921 meetings of the Supreme Council of Allied Powers. Briand repeatedly included the recognition of Baltic States on the agenda. He advocated the *de iure* recognition of Latvia and Estonia.

*Ten Years League of Nations*



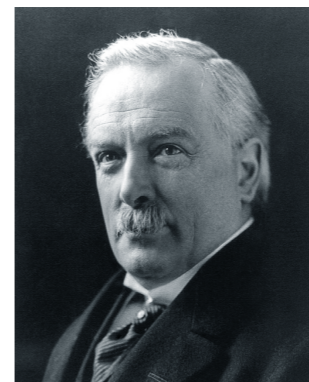
**Džordžs Nataniēls Kērzons**  
**George Nathaniel Curzon**

1859 — 1925

Lielbritānijas ārlietu ministrs (1919–1924). Sēdē bija pret Latvijas un Igaunijas atzīšanu *de iure*, pamatojot to ar ASV pretestību, vēl arvien nenoteikto stāvokli Krievijā, Baltijas valstu nestabilo saimniecisko situāciju un nenoslēgtajiem tirdznieciskajiem līgumiem ar citām valstīm.

Foreign Secretary of Great Britain (1919–1924). In the meeting, he was against the *de iure* recognition of Latvia and Estonia, on the grounds of opposition from the United States of America, the still volatile conditions in Russia, the unstable economies of the Baltic States and the non-existent trade agreements between the Baltic States and other countries.

*Ten Years League of Nations*



**Deivids Loids Džordžs**  
**David Lloyd George**

1863 — 1945

Lielbritānijas premjerministrs (1916–1922). Piedalījās Parīzes Miera konferences darbā, Versaļas miera līguma ar Vāciju izstrādē. 1921. gada 26. janvāra sēdē atbalstīja Latvijas un Igaunijas atzīšanu *de iure*.

Prime Minister of Great Britain (1916–1922). He took part in the work of the Paris Peace Conference, and the drafting of the Versailles Treaty with Germany. During the meeting on 26 January 1921, he supported the *de iure* recognition of Latvia and Estonia.

*Ten Years League of Nations*



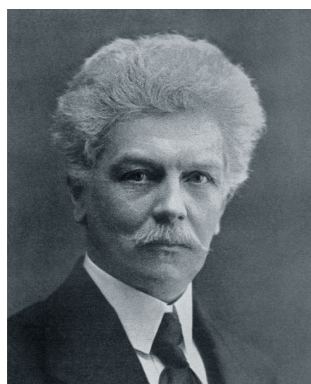
**Karlo Sforca**  
**Carlo Sforza**

1872 — 1952

Itālijas ārlietu ministrs (1920–1921).  
Sēdē lūdza dot Itālijai rīcības brīvību,  
ja tiks pieņemts negatīvs lēmums attiecībā  
par Latvijas un Igaunijas atzīšanu *de iure*.

Minister of Foreign Affairs of Italy (1920–1921).  
He asked the meeting for a *carte blanche*  
for Italy to take its own subsequent actions,  
should a negative decision be made on  
the *de iure* recognition of Latvia and Estonia.

*Ten Years League of Nations*



**Anrī Žaspārs**  
**Henri Jaspar**

1870 — 1939

Beļģijas ārlietu ministrs (1920–1924).  
Sēdē paziņoja, ka Latvijas un Igaunijas atzīšanas  
jautājumā pievienosies Francijas viedoklim.

Minister of Foreign Affairs of Belgium (1920–1924).  
During the meeting, he declared that he would  
support the position of France  
on the recognition of Latvia and Estonia.

*Ten Years League of Nations*



**Kikudžiro Išī**  
**Ishii Kikujiro**

1866 — 1945

Japānas diplomāts, pilnvarotais pārstāvis  
Sabiedroto valstu Augstākās padomes  
1921. gada 26. janvāra sēdē.  
Paziņoja, ka viņa valdība pilnvarojusi  
balsot par Latvijas un Igaunijas atzīšanu *de iure*.

Japanese diplomat, a plenipotentiary representative  
of Japan at the 26 January 1921 meeting  
of the Supreme Council of Allied Powers.  
He declared that his government had granted him  
authority to vote for the *de iure* recognition  
of Latvia and Estonia.

*Ten Years League of Nations*

1921. gada 28. janvārī Latvijas delegācijas vadītājs Parīzē saņēma Aristīda Briāna uz Sabiedroto konferences veidlapas 1921. gada 26. janvārī parakstīto notu par Latvijas valsts atzīšanu *de iure*.

In 28 January 1921, the Head of Latvian delegation in Paris received the note signed by Aristide Briand on 26 January 1921, regarding the recognition of Latvia *de iure*, on a letterhead from the Inter-Allied Conference.



**Atzīšana *de iure* nozīmē, ka valsts ir kļuvusi par starptautisko tiesību subjektu.**

**Atzīšanai *de iure* ir neatsaucams un pastāvīgs raksturs**

Pēc atzīšanas *de iure* uz Latviju pilnībā attiecās 1815. gada Vīnes reglaments par diplomātiskajām attiecībām. Latvija varēja nodibināt diplomātiskās attiecības ar ārvalstīm, iecelt ārkārtējos sūtņus un pilnvarotos ministrus, pievienoties starptautiskajām kolektīvajām konvencijām, slēgt daudzpusējos līgumus, kā arī piedalīties kā pilntiesīga locekle starptautiskajās konferencēs, organizēt un piedalīties starpvalstu apspriedēs.

1921. gada 22. septembrī Latvijas valsti uzņēma Tautu Savienībā.

***De iure* recognition means that the country has become a subject of international rights and this is a status, which once gained, is enduring and irrevocable**

After the *de iure* recognition by the Allied Powers, the Regulation of Vienna of 1815 was applicable to Latvia. Latvia was granted the international right to establish diplomatic relations with foreign countries, and to appoint envoys extraordinary and ministers plenipotentiary. Latvia could proceed with acceding to international conventions, signing multilateral agreements, and participating in international conferences as a full-fledged member, as well as organizing and participating in interstate meetings.

On 22 September 1921, Latvia was admitted to the League of Nations.

Sabiedroto konferences prezidenta Aristīda Briāna nota  
Latvijas delegācijas vadītājam Parīzē par Latvijas valsts atzīšanu *de iure*.  
Parīze, 26.01.1921. Oriģināls  
LNA LVVA, 2570. f., 3. apr., 1148. l., 27. lp.

Note by the President of the Inter-Allied Conference, Aristide Briand,  
to the head of the Latvian Delegation to Paris regarding the recognition of Latvia *de iure*.  
Paris, 26 January 1921. Original  
LNA LVVA, Collection 2570, Inventory 3, File 1148, p. 27

CONFERENCE INTERALLIÉE

Le Président

PARIS, le 26 Janvier 1921.

Monsieur le Président,

Le Conseil Suprême des Puissances alliées, prenant en considération les demandes présentées à diverses reprises par votre Gouvernement, a décidé, dans sa séance d'aujourd'hui, de reconnaître la Lettonie comme Etat de jure.

Les Puissances tiennent à marquer par là la sympathie qu'elles éprouvent pour le peuple letton et à rendre hommage aux efforts qu'il a accomplis, afin d'organiser dans l'ordre et la paix sa vie nationale.

Veillez agréer, Monsieur le Président, les assurances de ma haute considération,



Monsieur le PRESIDENT de la  
Délégation de LETTONIE,  
PARIS.



Latvijas diplomāti Parīzē pēc atzīšanas *de iure*.

*Pirmajā rindā no kreisās:* diplomātiskais pārstāvis Romā Miķelis Valters, ārlietu ministrs Zigfrīds Anna Meierovics, ārlietu ministra kabineta šefs Jānis Lazdiņš.

*Otrajā rindā no kreisās:* Latvijas valdības delegāts Parīzē Oļģerds Grosvalds, diplomātiskais pārstāvis Londonā Georgs Bisenieks, ārlietu ministra adjutants Jānis Tepfers.

Parīze, [27.–30.]01.1921. Nezināma autora foto  
LNA LVKFFDA

Latvian diplomats in Paris after *de iure* recognition by the Allied powers.

*First row from the left:* Diplomatic Representative in Rome, Miķelis Valters; Minister of Foreign Affairs, Zigfrīds Anna Meierovics; Chief Secretary to the Minister, Jānis Lazdiņš.

*Second row from the left:* the Head of Latvian delegation of the Latvian Government in Paris, Oļģerds Grosvalds; Diplomatic Representative in London, Georgs Bisenieks; Foreign Minister's Aide, Jānis Tepfers.

Paris, [27–30] January 1921. Photo by unknown author  
LNA LVKFFDA

DELEGATION DE LETTONIE

COPIE.

PARIS.

Paris , le 29 Janvier 1921.

Monsieur le Président,

Vous avez bien voulu porter à ma connaissance la décision de haute équité par laquelle le Conseil Suprême, dans sa séance du 26 janvier , a reconnu la Lettonie comme Etat de Jure.

Au nom de mon Gouvernement , j'ai l'honneur de vous exprimer les sentiments de vive et profonde reconnaissance que me cause cette communication.

Je ne manquerai pas d'en faire part , immédiatement, au Gouvernement letton.

Cet acte de haute justice , par lequel les Puissances alliées ont définitivement reconnu l'indépendance de l'Etat letton , fera naître , j'en suis convaincu , dans le coeur de la nation lettone , avec une légitime satisfaction , un mouvement de grande gratitude. Le peuple letton voit enfin réalisé son idéal national , pour lequel tant de ses fils ont donné leur vie. Comme les peuples alliés , il a lutté

Son Excellence,  
Monsieur Aristide BRIAND,  
Président de la Conférence Interalliés,  
PARIS.

- 2 -

dans de durs combats pour le triomphe des idées de liberté et de justice. La consolidation du statut international de la Lettonie , que les alliés viennent de lui accorder, va lui permettre de poursuivre en paix le travail de la reconstruction du pays , de développer sa civilisation et de contribuer avec plus d'efficacité , de cette manière, à la pacification de l'Europe pour le plus grand bien de l'humanité.

Veuillez agréer , Monsieur le Président , avec mes remerciements , les assurances de ma très haute considération.

Signé : O.GROSVALD  
Délégué de la Lettonie  
à la Conférence de la Paix.



Latvijas valdības delegāta Parīzē Oļģerda Grosvalda atbildes un pateicības nota Sabiedroto konferences prezidentam Aristīdam Briānam.

Parīze, 29.01.1921. *Apstiprināta kopija*

LNA LVVA, Latvijas sūtniecības Londonā arhīvs

A response note by the Head of Latvian delegation of the Latvian Government in Paris, Oļģerds Grosvalds expressing gratitude to the President of the Inter-Allied Conference, Aristide Briand.

Paris, 29 January 1921. *Certified copy*

LNA LVVA, Archives of the Latvian Legation in London

1921. gada 29.–31. janvārī Zigfrīds Anna Meierovics un Oļģerds Grosvalds devās pateicības vizītēs pie Francijas valstsvīriem. 1. februārī Zigfrīds Anna Meierovics rīkoja svinīgu pieņemšanu, pēc tam devās uz Latviju. Tautas demonstrācijas sakarā ar Latvijas atzīšanu *de iure* notika Rīgā, Valmierā, Jelgavā, Valkā un citās pilsētās.

On 29–31 January 1921, Zigfrīds Anna Meierovics and Oļģerds Grosvalds met with various French statesmen to express their gratitude. On 1 February, Zigrīds Anna Meierovics organized a formal reception, and then he returned to Latvia. To mark the *de iure* recognition of Latvia, public gatherings, demonstrations and celebrations took place in Riga, Valmiera, Jelgava, Valka, and cities and towns across Latvia.

NORAKSTS.

Latvija Paris

Ministru Meierovicam suhtņeem Grosswaldam Bisseneekam Walteram kolons Brihwās starptautiski atsihtās Latvijas waldibas wahrdā suhtam Jums dsiļi isjustus sweizeenus stop Ir sasneegts tas, par ko tautas labakee dehli, wīpas waroni nolikuschi sawas galwas stop Atskatotees us kopejeem spehkeem un ar labako apsiņu veikto darbu, issakam pateizibu par Juhsu sekmigajām un panahkumeem waiņagotām puhlēm, eewadot Latviju pilnteesigu tautu saimē  
P 1531

ULMANIS ALBATS

Luhdsu nodot  
Reetrumu nodaļas waditājs

28.1.21. Par noraksta pareisibu:

Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa un ārlietu ministra biedra Hermaņa Albata pateicības telegramma Latvijas diplomātiem Parīzē par ieguldīto darbu valsts atzīšanas *de iure* sasniegšanā.

Rīga, 28.01.1921. Kopija  
LNA LVVA, 1307.f., 1.apr., 382.l., 9.lp.

A telegram of gratitude by Prime Minister Kārlis Ulmanis and Deputy Foreign Minister Hermanis Albats to the Latvian diplomats in Paris for their contribution to achieving the *de iure* recognition of Latvia.

Riga, 28 January 1921. Copy  
LNA LVVA, Collection 1307, Inventory, File 382, p.9



Tautas demonstrācija Rīgā sakarā ar Latvijas atzīšanu *de iure*. Dalībnieki dzied Latvijas valsts himnu “Dievs, svētī Latviju”.

Rīga, 27.01.1921. M. Lapiņa foto  
Ilustrēts Žurnāls, 1921.g., Nr. 2, 20.lpp.

A demonstration in Riga to celebrate Latvia's *de iure* recognition. Participants are singing Dievs, svētī Latviju (*God bless Latvia*), the Latvian national anthem.

Riga, 27 January 1921. Photo by M. Lapiņš  
Ilustrēts Žurnāls, 1921, No. 2, p.20

## Saīsinājumi

ĀMA	Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas arhīvs
LNVM	Latvijas Nacionālais vēstures muzejs
LKM	Latvijas Kara muzejs
LNA LVVA	Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts vēstures arhīvs
LNA LVKFFDA	Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvs

*Ten Years League of Nations – Dix ans Société des Nations = Ten Years League of Nations = Zehn Jahre Völkerbund / au nom de la Fédération internationale des Associations pour la Société des Nations publié par l'Association Autrichienne pour la Société des Nations. Wien, Österr. Völkerbundliga, [ca. 1930] (izdevumā foto autori nav norādīti)*

## Abbreviations

ĀMA	Archives of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Latvia
LNVM	National History Museum of Latvia
LKM	Latvian War Museum
LNA LVVA	Latvian State Historical Archives of the National Archives of Latvia
LNA LVKFFDA	Latvian State Archives of Audiovisual Documents of the National Archives of Latvia

*Ten Years League of Nations – Dix ans Société des Nations = Ten Years League of Nations = Zehn Jahre Völkerbund / au nom de la Fédération internationale des Associations pour la Société des Nations publié par l'Association Autrichienne pour la Société des Nations. Wien, Österr. Völkerbundliga, [ca. 1930] (authors of photos are not named in the edition)*



Ārlietu ministrija

*Projekta vadība* Dokumentācijas pārvaldības departamenta direktore Eva Vijupe  
*Teksts, dokumentu un fotouzņēmumu atlase* Ārlietu dienesta vēstures un diplomātisko dokumentu nodaļa: Silvija Križevica, Natālija Dzene, Pauls Gailītis, Aija Gūtmane, Inta Mazure, Dr. Valdis Rūsiņš, Iveta Šķiņķe  
*Tulkojums* Sarmīte Lietuviete, Marks Deitons  
*Dizains* Dārta Hofmane

© Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, 2016  
© Hofman Studio

*Project Management* Director of the Records Management Department, Eva Vijupe  
*Text, selections of documents and photographs* Foreign Service History and Diplomatic Documents Division: Silvija Križevica, Natālija Dzene, Pauls Gailītis, Aija Gūtmane, Inta Mazure, Dr. Valdis Rūsiņš, Iveta Šķiņķe  
*Translation* Sarmīte Lietuviete, Mark Dayton  
*Design* Dārta Hofmane

© Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Latvia, 2016  
© Hofman Studio

